

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій Жильцов
« 05 » « 09 » 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методологія наукових досліджень з методами обстеження
у фізичній терапії

Для студентів

Спеціальності: 227 - Фізична терапія, ерготерапія

Освітнього рівня: Другий (магістерський)

Освітньої програми: 227.00.04 Фізична терапія

Спеціалізації:

Київ - 2022

Розробники:

Савченко Валентин, доктор медичних наук, професор, зав. кафедри фізичної терапії та ерготерапії.

Викладачі:

Савченко Валентин, доктор медичних наук, професор, зав. кафедри фізичної терапії та ерготерапії.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Протокол від 01.09.2022 р. № 9.

Завідувач кафедри _____ (Валентин Савченко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 227.00.04 Фізична терапія
____.____.2022 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) _____ (Михайло Хорошуха)
(підпис)

Робочу програму перевірено
____.____.2022 р.

Заступник директора/декана _____ (Оксана Комоцька)
(підпис)

Пролонговано :

На 20__/20__ н.р _____ (______). «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПБ)

На 20__/20__ н.р _____ (______). «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПБ)

На 20__/20__ н.р _____ (______). «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПБ)

На 20__/20__ н.р _____ (______). «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПБ)

На 20__/20__ н.р _____ (______). «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	5/150	
Курс	5	
Семестр	1	
Кількість модулів	5	
Обсяг кредитів	5	
Обсяг годин, в тому числі:	150	
Аудиторні	50	
Модульний контроль	10	
Семестровий контроль		
Самостійна робота	90	
Форма семестрового контролю	Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – надання знань, формування умінь і навичок з питань методології, організації та проведення наукових досліджень у сфері фізичної терапії / реабілітації, ерготерапії.

Завдання дисципліни:

1. (ЗК-1) Сформувати здатність виявляти, формулювати і вирішувати професійні проблеми, генерувати нові ідеї для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань, застосовувати у практичній діяльності базові знання, клінічне та рефлексивне мислення.

2. (ЗК-2) Сформувати здатність здійснювати науково-дослідну діяльність та застосовувати результати наукових досліджень, публікувати результати в українських та міжнародних наукових виданнях.

3. (СК-2) Сформувати здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/клієнта, перебіг захворювання, принципи та характер лікування.

4. (СК-3) Сформувати здатність проводити оперативний та поточний контроль стану пацієнта/клієнта, обстежувати та визначати функціональний стан, рівень фізичного розвитку, рухові та інші порушення осіб різного віку, нозологічних та професійних груп відповідними засобами та методами.

5. (СК-11) Сформувати здатність застосовувати результати наукових досліджень в професійній діяльності.

6. Сформувати здатність застосувати знання методів роботи з науковою інформацією зі спеціальних літературних джерел та мережі Інтернет, уміння здійснювати проектування наукової роботи, визначити проблематику, гіпотезу,

мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, скласти робочий план теоретичного та експериментального дослідження.

7. Надати знання про методи і види (клінічні методи, опитування, анкетування, фізичні, лабораторні, інструментальні вимірювання), сформувані навички їх вибору та використання при проведенні наукових досліджень у фізичній терапії / реабілітації, ерготерапії.

8. Надати знання та сформувані навички правильного застосування статистичних методів обробки одержаних даних. Сформувані навички застосування статистичних методів обробки результатів дослідження в електронній таблиці EXCEL.

9. Надати знання та сформувані навички оформлення результатів наукового дослідження у вигляді наукових кваліфікаційних робіт, в т.ч. магістерської роботи, а також наукових публікацій (тез, статей), наукових звітів.

3. Результати навчання за дисципліною

1. (ПР-3) Демонструвати здатність знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

2. (ПР-4) Демонструвати уміння виконувати обстеження пацієнтів / клієнтів різних нозологічних груп, використовуючи відповідний інструментарій.

3. (ПР-11) Демонструвати уміння прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології

4. (ПР-13) Демонструвати уміння проводити самостійну практичну діяльність за фахом.

5. (ПР-14) Демонструвати здатність здійснювати науково-дослідну діяльність та застосовувати та презентувати результати наукових досліджень.

6. Знати про форми наукової діяльності, методологічні підходи до наукових досліджень, загальну характеристику наукових досліджень, методологію і етапи проведення наукових досліджень взагалі і у сфері фізичної терапії / реабілітації, ерготерапії.

7. Знати про інформаційне забезпечення наукового дослідження, вміти працювати з сучасні джерелами інформації (інформаційно-пошукові системи бібліотек та установ науково-технічної інформації), вміти працювати з науковою літературою, оформляти бібліографічний опис літератури та список використаних джерел в процесі наукового дослідження.

8. Знати та вміти застосовувати методи і види досліджень в процесі планування та виконання наукового дослідження у фізичній терапії / реабілітації, ерготерапії.

9. Знати і вміти правильно застосовувати статистичні методи обробки одержаних фактичних даних.

10. Вміти обґрунтовувати та приймати правильні рішення за результатами опрацювання даних, одержаних під час наукових досліджень, формувати висновки.

11. Знати про різні види наукових публікацій, вимоги до них, вміти оформляти результати наукових досліджень у вигляді тез, наукових статей, рефератів.

12. Знати про магістерську роботу як кваліфікаційне дослідження, її структуру, складові, про порядок планування, виконання і захисту магістерської роботи. Вміти оформляти результати власного наукового дослідження у вигляді магістерської роботи.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна:				
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні
Змістовий модуль 1. Наука як сфера людської діяльності. Методологія і методи наукових досліджень						
Тема 1. Наука як форма наукової діяльності. Предмет і сутність науки. Методологія науки та її структура.	4	2				2
Тема 2. Наукові дослідження. Загальна характеристика. Методи наукових досліджень.	6	2				4
Тема 3. Науково-доказова практика у медицині як інструмент обґрунтування безпечності медичних технологій і лікарських препаратів.	6	2				4
Тема 4. Доказова фізична терапія.	6	2				4
Модульний контроль	2					
Разом	24	8				14
Змістовий модуль 2. Технологія (організація і проведення) наукових досліджень						
Тема 5. Організація та проведення наукового дослідження. Етапи наукового дослідження. Особливості наукового дослідження за участю людини.	6	2				4
Тема 6. Експеримент як складова частина наукового дослідження. Особливості	6	2				4

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
експерименту у фізичній терапії / реабілітації.							
Тема 7. Інформаційне забезпечення наукового дослідження	6	2					4
Тема 8. Фактичні дані як результати проведення дослідження. Збір, систематизація, підготовка до опрацювання.	6			2			4
Модульний контроль	2						
Разом	26	6		2			16
Змістовий модуль 3. Магістерська робота як кваліфікаційне наукове дослідження							
Тема 9. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження, випускна науково-дослідна робота для отримання академічного ступеня магістра.	6			2			4
Тема 10. Пошук літературних джерел за темою дослідження.	12			2			10
Тема 11. Огляд літератури в магістерській роботі. Методика написання огляду літератури.	8			2			10
Тема 12. Матеріал і методи дослідження, опис фізіотерапевтичних впливів та статистичних методів опрацювання результатів дослідження у магістерській роботі.	12			2			8
Тема 13. Подання власних результатів дослідження у магістерській роботі. Оформлення списку використаних джерел.	8			2			4
Модульний контроль	2						
Разом	48			10			36
Змістовий модуль 4. Сучасні методи дослідження у фізичній терапії / реабілітації							
Тема 14. Методи і види досліджень у фізичній терапії / реабілітації. Метрологічний контроль методів досліджень.	4			2			2
Тема 15. Застосування опитувальників при обстеженні пацієнтів у фізичній терапії / реабілітації.	6			2			4

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Тема 16. Оцінка якості життя при обстеженні пацієнтів у фізичній терапії / реабілітації.	6			2			4
Тема 17. Реабілітаційний діагноз, функціональний профіль пацієнта на основі Міжнародної класифікації функціонування у фізичній терапії / реабілітації.	6			2			4
Модульний контроль	2						
Разом	24			8			14
Змістовий модуль 5. Статистичні методи опрацювання результатів дослідження							
Тема 18. Математична статистика та її основні поняття. Вибірка, статистичні ряди та їх характеристики.	8			4			4
Тема 19. Довірча імовірність, статистична значущість та надійність результатів дослідження. Об'єм вибірки. Статистичне порівняння вибірок (груп дослідження). Взаємозв'язок між показниками.	8			4			4
Тема 20. Методи опрацювання результатів дослідження в електронній таблиці EXCEL.	10			8			2
Модульний контроль	2						
Разом	28			16			10
Усього	150	14		36			90

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Наука як сфера людської діяльності. Методологія і методи наукових досліджень

Лекція 1. Наука як форма наукової діяльності. Предмет і сутність науки. Методологія науки та її структура.

Основні питання / ключові слова: Предмет та поняття про науку, її сутність. Процес пізнання, його види та структура, понятійний апарат, зміст і функції науки. Наука як система знань, закономірності її розвитку. Гіпотеза, докази та формування теорій. Класифікація науки. Методологія науки та її структура. Нормативно-правова база у сфері науки.

Лекція 2. Наукові дослідження. Загальна характеристика. Методи наукових досліджень.

Основні питання / ключові слова: Наукові дослідження та їх суть. Загальна характеристика наукового дослідження: поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень. Методи наукових досліджень, їх класифікація. Методи емпіричного дослідження. Методи теоретичного дослідження.

Лекція 3. Науково-доказова практика у медицині як інструмент обґрунтування безпечності медичних технологій і лікарських препаратів.

Основні питання / ключові слова: Доказовість у медицині: поняття, загальна характеристика. Цілі науково-доказової практики. Ступені доказовості. Методи відбору матеріалу (рандомізація). Пошук доказів, джерел. Вимоги до огляду науково-доказової практики.

Лекція 4. Доказова фізична терапія.

Основні питання / ключові слова: Доказовість у фізичній реабілітації / терапії: загальна характеристика. Методологія доказової фізіотерапії. Принципи доказової фізіотерапії. Ступені доказовості. Методи проведення. Области застосування.

Змістовий модуль 2. Технологія (організація і проведення) наукових досліджень

Лекція 5. Організація та проведення наукового дослідження. Етапи наукового дослідження. Особливості наукового дослідження за участю людини.

Основні питання / ключові слова: Визначення, загальна характеристика наукового дослідження. Вимоги до наукового дослідження (теоретична та практична новизна, проблемність, корисність, результативність, ефективність, чіткість та визначеність усіх категорій і понять). Етапи дослідження: підготовчий (ознайомлення із станом дослідження проблеми, теми, предмета, розробка плану виконання роботи), виконавчий (теоретичне обґрунтування шляхів дослідження, експериментальна перевірка, написання рекомендацій), заключний (складання звіту, надання логічної форми викладу). Види / типи наукових досліджень. Визначення наукового напрямку дослідження. Результати наукових досліджень. Вплив особистісних якостей дослідника на результативність наукового дослідження. Особливості наукового дослідження за участю людини.

Лекція 6. Експеримент як складова частина наукового дослідження. Особливості експерименту у фізичній терапії / реабілітації.

Основні питання / ключові слова: Експеримент та його загальна характеристика; класифікація експериментів; методологія експериментального дослідження, особливості проведення експерименту у фізичній терапії / реабілітації, ерготерапії.

Лекція 7. Інформаційне забезпечення наукового дослідження.

Основні питання / ключові слова: Поняття, терміни та роль інформації в проведенні наукових досліджень. Види та галузі інформації. Первинна і вторинна інформація. Сучасні джерела інформації. Інформаційно-пошукові системи бібліотек та установ науково-технічної інформації. Пошук вторинної документальної інформації з теми дослідження, бібліографічні видання. Техніка роботи з науковою літературою. Оформлення бібліографічного опису літератури та списку використаних джерел в процесі наукового дослідження.

Практичне заняття 1. Фактичні дані як результати проведення дослідження. Збір, систематизація, підготовка до опрацювання.

Основні питання / ключові слова: Первинна і вторинна інформація наукового дослідження. Первинна інформація як основа експериментального дослідження. Деякі особливості планування та проведення дослідження людини. Біологічні дані. Параметри про людину. Біологічні ознаки. Випадкові величини. Типи біологічних ознак. Кількісні та якісні біологічні ознаки. Форми обліку результатів спостережень. Паперові та електронні носії біологічних даних. Збір, занесення та зберігання біологічних даних в електронних базах даних. Як повинні виглядати біологічні дані в електронній таблиці EXEL (приклад даних в електронній таблиці EXEL).

Рекомендована література

1. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 554 с.

2. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.

3. Рассоха І. М. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для студентів 5 курсу денної форми навчання освітнього-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальностей 8.050106, 8.03050901 “Облік і аудит”, 8.050201 “Менеджмент організацій”, 8.03060101 “Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)” / І. М. Рассоха; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 76 с.

4. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. - Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. - 240 с.

5. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. / П.М. Григоруку, Н.А. Хрущ. – К.: Видавничий дім «Конкорд», 2017. – 206 с.

Змістовий модуль 3. Магістерська робота як кваліфікаційне наукове дослідження

Практичне заняття 2. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження, випускна науково-дослідна робота для отримання академічного ступеня магістра.

Основні питання / ключові слова: Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Структура магістерської роботи. Коротка характеристика основних складових магістерської роботи: актуальність, мета і завдання; літературний огляд; використання сучасних методів дослідження, подання результатів власного дослідження (обробка, аналіз, синтез та обговорення отриманих даних), оформлення результатів, висновки. Порядок виконання і захисту магістерської роботи.

Рекомендована література

1. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 554 с.

2. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт» : навч. посіб. / В. М. Костюкевич, О. А. Шинкарук, В. І. Воронова, О. В. Борисова; за ред. В. М. Костюкевича, О. А. Шинкарук. - К. : Національний університет фізичного виховання і спорту, вид-во «Олімпійська література», 2018. - 528 с.

3. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.

4. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 554 с.

5. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. - Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. - 240 с.

Практичне заняття 3. Пошук літературних джерел за темою дослідження.

Основні питання / ключові слова: Пошук літературних джерел за темою дослідження: електронні бази даних літературних джерел, технологія пошуку літературних джерел за медичним та фізіотерапевтичним напрямком.

Рекомендована література

1. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 554 с.

2. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт» : навч. посіб. / В. М. Костюкевич, О. А. Шинкарук, В. І. Воронова, О. В. Борисова; за ред. В. М. Костюкевича, О. А. Шинкарук. - К. : Національний університет фізичного виховання і спорту, вид-во «Олімпійська література», 2018. - 528 с.

3. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.

4. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 554 с.

5. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. - Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. - 240 с.

Практичне заняття 4. Огляд літератури в магістерській роботі. Методика написання огляду літератури.

Основні питання / ключові слова: Огляд літератури в магістерській роботі: завдання розділу, схема його описання. Методика написання огляду літератури.

Рекомендована література

1. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 554 с.

2. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт» : навч. посіб. / В. М. Костюкевич, О. А. Шинкарук, В. І. Воронова, О. В. Борисова; за ред. В. М. Костюкевича, О. А. Шинкарук. - К. : Національний університет фізичного виховання і спорту, вид-во «Олімпійська література», 2018. - 528 с.

3. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.

4. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 554 с.

5. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. - Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. - 240 с.

Практичне заняття 5. Матеріал і методи дослідження, опис фізіотерапевтичних впливів та статистичних методів опрацювання результатів дослідження у магістерській роботі.

Основні питання / ключові слова: Опис загальної методики проведення дослідження; інформація щодо організації дослідження; характеристика контингенту досліджених, опис методів дослідження стану здоров'я пацієнтів; опис застосованих методів фізіотерапевтичного впливу; опис методів математико-статистичного аналізу отриманих результатів дослідження.

Рекомендована література

1. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 554 с.

2. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт» : навч. посіб. / В. М. Костюкевич, О. А. Шинкарук, В. І. Воронова, О. В. Борисова; за ред. В. М. Костюкевича, О. А. Шинкарук. - К. : Національний університет фізичного виховання і спорту, вид-во «Олімпійська література», 2018. - 528 с.

3. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.

4. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 554 с.

5. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. - Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. - 240 с.

Практичне заняття 6. Подання власних результатів дослідження у магістерській роботі. Оформлення списку використаних джерел.

Основні питання / ключові слова: Опис власних результатів дослідження: особливості складання та подання таблиць, графіків і світлин, особливості текстового опису отриманих результатів дослідження; особливості формування проміжних висновків. Аналіз і обговорення власних результатів дослідження, встановлення їх наукової новизни. Формування висновків, практичних рекомендацій. Бібліографічний апарат наукових досліджень; правила складання бібліографічного опису для списків літератури і джерел.

Рекомендована література

1. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 554 с.

2. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт» : навч. посіб. / В. М. Костюкевич, О. А. Шинкарук, В. І. Воронова, О. В. Борисова; за ред. В. М. Костюкевича, О. А. Шинкарук. - К. : Національний університет фізичного виховання і спорту, вид-во «Олімпійська література», 2018. - 528 с.

3. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.

4. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 554 с.

5. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. - Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. - 240 с.

Змістовий модуль 4. Сучасні методи дослідження у фізичній терапії / реабілітації

Практичне заняття 7. Методи і види досліджень у фізичній терапії / реабілітації. Метрологічний контроль методів досліджень.

Основні питання / ключові слова: Методи досліджень у фізичній терапії / реабілітації, ерготерапії. Вимоги. Види досліджень у фізичній терапії / реабілітації, ерготерапії: аналіз спеціальної наукової літератури, клініко-реабілітаційне спостереження, опитування, анкетування, вимірювання та запис показників різних методів дослідження стану здоров'я досліджуваних, однократні, багаторазові та моніторингові вимірювання. Особливості проведення досліджень у фізичній терапії /реабілітації, ерготерапії. Метрологічний контроль методів досліджень.

1. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / Т. Бойчук, М. Голубєва, О. Левандовський, Л. Войчишин. - Л.: ЗУКЦ, 2010. - 240 с.

2. Український журнал фізичної та реабілітаційної медицини. 2018. №2 (02). Біла книга з Фізичної та Реабілітаційної Медицини (ФРМ) в Європі.

3. Шкали в нейрореабілітації. Укладачі М.В. Гуляєва, Н.І. Піонтківська, Н.І. Піонтківський. Наукові редактори В.А. Голик, Д.В. Гуляєв, М.Я. Романишин. Київ: Видавець Д.В. Гуляєв, 2014. 68 с.

4. Мурза В. П. Методи функціональних досліджень у фізичній реабілітації та спортивній медицині / В. П. Мурза, М. М. Філіппов. – К. : Університет "Україна", 2001. – 96 с.

5. Функціональна діагностика : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М.Ф. Хорошуха, В.П. Мурза, М. П. Пушкар. – К.: Університет «Україна», 2007. – 308 с.

6. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини : навч. посіб. / А.С. Свінціцький. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 1008 с.

7. Діагностика рухових можливостей у практиці фізичного терапевта: навчальний посібник / А.В. Ольховик. – Суми: – Сумський державний університет, 2018. – 146 с.

8. Формалізована оцінка стану хворого за допомогою шкал при основних внутрішніх хворобах: Посібник / Кривенко В.І., Пахомова С.П., Федорова О.П., Колесник М.Ю., Качан І.С., Непрядкіна І.В., Гріненко Т.Ю., Демченко А.В. Запоріжжя: Запорізький державний медичний університет, 2015. – 97 с.

Практичне заняття 8. Застосування опитувальників при обстеженні пацієнтів у фізичній терапії / реабілітації.

Основні питання / ключові слова: Опитувальники як інструмент дослідження. Опитувальники для оцінки фізичного стану пацієнтів фізичним терапевтом при різних хворобах: перелік, коротка характеристика.

Рекомендована література

1. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / Т. Бойчук, М. Голубєва, О. Левандовський, Л. Войчишин. - Л.: ЗУКЦ, 2010. - 240 с.
2. Український журнал фізичної та реабілітаційної медицини. 2018. №2 (02). Біла книга з Фізичної та Реабілітаційної Медицини (ФРМ) в Європі.
3. Шкали в нейрореабілітації. Укладачі М.В. Гуляєва, Н.І. Піонтківська, Н.І. Піонтківський. Наукові редактори В.А. Голик, Д.В. Гуляєв, М.Я. Романишин. Київ: Видавець Д.В. Гуляєв, 2014. 68 с.
4. Формалізована оцінка стану хворого за допомогою шкал при основних внутрішніх хворобах: Посібник / Кривенко В.І., Пахомова С.П., Федорова О.П., Колесник М.Ю., Качан І.С., Непрядкіна І.В., Гріненко Т.Ю., Демченко А.В. Запоріжжя: Запорізький державний медичний університет, 2015. – 97 с.

Практичне заняття 9. Оцінка якості життя при обстеженні пацієнтів у фізичній терапії / реабілітації.

Основні питання / ключові слова: Поняття якості життя. Загальні та спеціальні опитувальники для оцінки якості життя. Опитувальники для оцінки якості життя пацієнтів фізичним терапевтом в цілому та при різних хворобах.

Рекомендована література

1. Якість життя та прихильність до лікування в клініці внутрішніх хвороб: навч. посіб. / уклад. : В. І. Кривенко, І. С. Качан, С. П. Пахомова, О. П. Федорова, М. Ю. Колесник, І. В. Непрядкіна, Т. Ю. Гріненко. – Запоріжжя, 2015. – 80 с.
2. Романенко Я.М. Якість життя : навч.-метод. посіб. / Я. М. Романенко, Ю. О. Лянной. – Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2011.
3. Цімейко О.А., Мороз В.В., Костюк М.Р. Критерії оцінки якості життя пацієнтів з цереброваскулярною патологією. Український нейрохірургічний журнал. 2007. №4. С.43-46.

Практичне заняття 10. Реабілітаційний діагноз, функціональний профіль пацієнта на основі Міжнародної класифікації функціонування у фізичній терапії / реабілітації.

Основні питання / ключові слова: Поняття реабілітаційного діагнозу та функціонального профілю пацієнта на основі Міжнародної класифікації функціонування (МКФ). Стандартизовані форми для складання функціонального профілю пацієнта на основі МКФ (базові набори). Стандартизована форма для реабілітаційного базового набору. Форми для відображення динаміки функціонального профілю пацієнта.

Рекомендована література

1. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я: МКФ, коротка версія. Женева: Всесвітня організація охорони здоров'я, 2001. Переклад українською мовою (неофіційний), 2018 р.

2. Опитувальник ВООЗ «ICF Checklist».

3. Шкала оцінки інвалідності ВООЗ 2.0 (оригінальна аббревіатура: WHODAS 2.0).

4. ICF-based Documentation Form» (icf-core-sets.org).

Змістовий модуль 5. Статистичні методи опрацювання результатів дослідження

Практичне заняття 11-12. Математична статистика та її основні поняття. Вибірка та її характеристики.

Основні питання / ключові слова: Основні поняття математичної статистики. Методи статистичного аналізу: загальна характеристика. Вибірка даних. Генеральна і вибіркова сукупність. Репрезентативність вибірки. Формування вибірки, методи рандомізації. Статистичні параметри ознак вибірки. Характеристика статистичних рядів. Розподіл випадкових величин у вибірці. Обчислення точкових оцінок вибірки. Інтервальні оцінки випадкової величини: Довірчий інтервал, межі довірчого інтервалу. Одно-, двох-, трьохсигмові інтервали та їх значення. Якісні показники вибірки: характеристика, опис та подання.

Рекомендована література

1. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 554 с.

2. Мінцер О. П. Оброблення клінічних і експериментальних даних у медицині: навч. пос. для студ. / О. П. Мінцер, Ю. В. Вороненко, В. В. Власов. – К.: Вища школа, 2003. – 350 с. – (Інформаційні технології в охороні здоров'я і практичній медицині : у 10-и кн./ О.П. Мінцер; кн. 5).

3. Лапач С.Н. Статистические методы в медико-биологических исследованиях с использованием Excel / С.Н. Лапач, А.В. Чубенко, П.Н. Бабич. – 2 –е изд., перераб. и доп. – К.: МОРИОН, 2001. – 408 с.

Практичне заняття 13-14. Довірча імовірність, статистична значущість та надійність результатів дослідження. Об'єм вибірки. Статистичне порівняння вибірок (груп дослідження). Взаємозв'язок між показниками.

Основні питання / ключові слова: Довірча імовірність / вірогідність (рівень надійності). Статистична значущість та надійність результатів дослідження. Розрахунок необхідного об'єму вибірки. Застосування довірчого інтервалу для порівняння вибірок. Статистичні гіпотези та їх перевірка. Визначення виду розподілу у порівнювальних вибірках. Взаємозв'язок між показниками.

Рекомендована література

1. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 554 с.

2. Мінцер О. П. Оброблення клінічних і експериментальних даних у медицині: навч. пос. для студ. / О. П. Мінцер, Ю. В. Вороненко, В. В. Власов. – К.: Вища школа, 2003. – 350 с. – (Інформаційні технології в охороні здоров'я і практичній медицині : у 10-и кн./ О.П. Мінцер; кн. 5).

3. Лапач С.Н. Статистические методы в медико-биологических исследованиях с использованием Excel / С.Н. Лапач, А.В. Чубенко, П.Н. Бабич. – 2 –е изд., перераб. и доп. – К.: МОРИОН, 2001. – 408 с.

Практичне заняття 15-18. Статистичні методи обробки результатів дослідження в електронній таблиці EXCEL.

Основні питання / ключові слова: Таблиця як інструмент для статистичної обробки результатів дослідження. Обчислення за допомогою функцій EXCEL: 1) точкових оцінок, параметрів розсіювання та додаткових характеристик статистичного ряду, якісних показників (бінарних/дихотомічних, порядкових/рангових); 2) перевірка статистичної гіпотези для двох залежних (пов'язаних) вибірок при нормальному розподілу даних у кожній вибірці (імовірність, яка відповідає t-тесту Стьюдента) і для двох незалежних (непов'язаних) вибірок при нормальному розподілу даних у кожній вибірці (імовірність, яка відповідає t-тесту Стьюдента); 3) перевірка гіпотези про рівність якісних показників; 4) встановлення зв'язку між показниками дослідження - обчислення коефіцієнту кореляції Пірсона.

Рекомендована література

1. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 554 с.

2. Мінцер О. П. Оброблення клінічних і експериментальних даних у медицині: навч. пос. для студ. / О. П. Мінцер, Ю. В. Вороненко, В. В. Власов. – К.: Вища школа, 2003. – 350 с. – (Інформаційні технології в охороні здоров'я і практичній медицині : у 10-и кн./ О.П. Мінцер; кн. 5).

3. Лапач С.Н. Статистические методы в медико-биологических исследованиях с использованием Excel / С.Н. Лапач, А.В. Чубенко, П.Н. Бабич. – 2 –е изд., перераб. и доп. – К.: МОРИОН, 2001. – 408 с.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	3	3	-	-	-	-	-	-
Відвідування семінарських											
Відвідування практичних занять	1			1	1	5	5	4	4	8	8
Робота на семінарському занятті											
Робота на практичному занятті	10			1	10	5	50	4	40	8	80
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)											
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	2	10	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ											
Разом			34		44		90		74		118
Максимальна кількість балів : 360											
Розрахунок коефіцієнта : $360 / 100 = 3,60$											

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1. Наука як сфера людської діяльності. Методологія і методи наукових досліджень		
Наука як форма наукової діяльності. Предмет і сутність науки. Методологія науки та її структура. Наукові дослідження. Загальна характеристика. Методи наукових досліджень. Науково-доказова практика у медицині як інструмент обґрунтування безпечності медичних технологій і лікарських препаратів. Доказова фізична терапія.	Поточний	5
Змістовий модуль 2. Технологія (організація і проведення) наукових досліджень		
Організація та проведення наукового дослідження. Етапи наукового дослідження. Особливості наукового дослідження за участю людини. Експеримент як складова частина наукового дослідження. Особливості експерименту у фізичній терапії / реабілітації. Інформаційне забезпечення наукового дослідження. Фактичні дані як результати проведення дослідження. Збір, систематизація, підготовка до опрацювання.	Поточний	5
Змістовий модуль 3. Магістерська робота як кваліфікаційне наукове дослідження		
Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження, випускна науково-дослідна робота для отримання академічного ступеня магістра. Огляд літератури в магістерській роботі. Пошук літературних джерел за темою дослідження. Методика написання огляду літератури. Матеріал і методи дослідження, опис фізіотерапевтичних впливів та статистичних методів опрацювання результатів дослідження у магістерській роботі. Подання власних результатів дослідження у магістерській роботі. Аналіз, обговорення та узагальнення результатів дослідження. Формування висновків, практичних рекомендацій. Оформлення списку використаних джерел у магістерській роботі.	Поточний	10
Змістовий модуль 4. Сучасні методи дослідження у фізичній терапії / реабілітації		

Змістовий модуль теми курсу	Академічний контроль	Бали
Методи і види досліджень у фізичній терапії / реабілітації. Застосування опитувальників при обстеженні пацієнтів у фізичній терапії / реабілітації. Оцінка якості життя при обстеженні пацієнтів у фізичній терапії / реабілітації. Реабілітаційний діагноз, функціональний профіль пацієнта на основі Міжнародної класифікації функціонування у фізичній терапії / реабілітації.	Поточний	5
Змістовий модуль 5. Статистичні методи опрацювання результатів дослідження		
Математична статистика та її основні поняття. Вибірка, статистичні ряди та їх характеристики. Довірча імовірність, статистична значущість та надійність результатів дослідження. Об'єм вибірки. Статистичне порівняння вибірок (груп дослідження). Взаємозв'язок між показниками. Методи опрацювання результатів дослідження в електронній таблиці EXCEL.	Поточний	5
Всього: 90 годин		30

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — модульне письмове тестування.

Критерії оцінювання модульного письмове тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок</i>	24 - 25
Дуже добре <i>Вище середнього рівня з кількома помилками</i>	21 - 23
Добре <i>В загальному вірно виконання з певною кількістю суттєвих помилок</i>	18 – 20
Задовільно <i>Непогано, але зі значною кількістю недоліків</i>	13 – 17
Достатньо <i>Виконання задовольняє мінімальним критеріям</i>	10 -13

Незадовільно <i>З можливістю повторного складання</i>	6 – 9
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом</i>	1-5

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання
Форма контролю — залік.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.
Не передбачається.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок</i>	90-100
Дуже добре <i>Вище середнього рівня з кількома помилками</i>	82-89
Добре <i>В загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок</i>	75-81
Задовільно <i>Непогано, але зі значною кількістю недоліків</i>	69-74
Достатньо <i>Виконання задовольняє мінімальним критеріям</i>	60-68
Незадовільно <i>З можливістю повторного складання</i>	35-59
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом</i>	1-34

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом 150 год.: лекції - 14 год., практич. заняття - 36 год., самостійна робота - 90 год., модульн. контроль - 10 год., залік.

Модулі	ЗМ 1. Наука як сфера людської діяльності. Методологія і методи наукових досліджень (34 бали)			
Лекції	1	2	3	4
Теми лекцій	Наука як форма наукової діяльності. Предмет і сутність науки. Методологія науки та її структура	Наукові дослідження. Загальна характеристика. Методи наукових досліджень	Науково-доказова практика у медицині як інструмент обґрунтування безпечності медичних технологій і лікарських препаратів	Доказова фізична терапія
Лекції, відвід. (бали)	1	1	1	1
Практичні заняття				
Теми практич. занять				
Робота на практич. заняттях + відвід. (бали)				
Самост. роб. (бали)	5			
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 1 (25 балів)			
Підсум. контроль				

Модулі	ЗМ 2. Технологія (організація і проведення) наукових досліджень (44 бали)		
Лекції	5	6	7
Теми лекцій	Організація та проведення наукового дослідження. Етапи наукового дослідження. Особливості наукового дослідження за участю людини	Експеримент як складова частина наукового дослідження. Особливості експерименту у фізичній терапії / реабілітації	Інформаційне забезпечення наукового дослідження
Лекції, відвід. (бали)	1	1	1
Практичні заняття	1		
Теми практ. занять	Фактичні дані як результати проведення дослідження. Збір, систематизація, підготовка до опрацювання		
Робота на практ. заняттях + відвід. (бали)	10+1		
Самост. роб. (бали)	5		
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 2 (25 балів)		
Підсум. контроль			

Модулі	ЗМ 3. Магістерська робота як кваліфікаційне наукове дослідження (90 балів)				
Лекції					
Теми лекцій					
Лекції, відвід. (бали)					
Практичні заняття	2	3	4	5	6
Теми практ. занять	Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження, випускна науково-дослідна робота для отримання академічного ступеня магістра	Пошук літературних джерел за темою дослідження	Огляд літератури в магістерській роботі. Методика написання огляду літератури	Матеріал і методи дослідження, опис фізіотерапевтичних впливів та статистичних методів опрацювання результатів дослідження у магістерській роботі	Подання власних результатів дослідження у магістерській роботі. Оформлення списку використаних джерел
Робота на практ. заняттях + відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	10				
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 3 (25 балів)				
Підсум. контроль					

Модулі	ЗМ 4. Сучасні методи дослідження у фізичній терапії / реабілітації (74 балів)			
Лекції				
Теми лекцій				
Лекції, відвід. (бали)				
Практичні заняття	7	8	9	10
Теми практ. занять	Методи і види досліджень у фізичній терапії / реабілітації. Метрологічний контроль методів досліджень	Застосування опитувальників при обстеженні пацієнтів у фізичній терапії / реабілітації	Оцінка якості життя при обстеженні пацієнтів у фізичній терапії / реабілітації	Реабілітаційний діагноз, функціональний профіль пацієнта на основі Міжнародної класифікації функціонування у фізичній терапії / реабілітації
Робота на практ. заняттях + відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб. (бали)	5			
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 4 (25 балів)			
Підсум. контроль				

Модулі	ЗМ 5. Статистичні методи опрацювання результатів дослідження (118 бали)		
Лекції			
Теми лекцій			
Лекції, відвід. (бали)			
Практичні заняття	11-12	13-14	15-18
Теми практ. занять	Математична статистика та її основні поняття. Вибірка, статистичні ряди та їх характеристики	Довірча імовірність, статистична значущість та надійність результатів дослідження. Об'єм вибірки. Статистичне порівняння вибірок (груп дослідження). Взаємозв'язок між показниками	Методи опрацювання результатів дослідження в електронній таблиці EXCEL.
Робота на практ. заняттях + відвід. (бали)	20+2	20+2	40+4
Самост. роб. (бали)	5		
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 5 (25 балів)		
Підсум. контроль	Залік		

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, В.І. Воронова, О.А. Шинкарук, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 554 с.
2. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт» : навч. посіб. / В. М. Костюкевич, О. А. Шинкарук, В. І. Воронова, О. В. Борисова; за ред. В. М. Костюкевича, О. А. Шинкарук. - К. : Національний університет фізичного виховання і спорту, вид-во «Олімпійська література», 2018. - 528 с.
3. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. - Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. - 240 с.
4. Костюкевич В.М. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти за ступенями магістра та доктора філософії (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, О.А. Шинкарук, В.І. Воронова, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М. Костюкевича, О.А. Шинкарук. – Київ: КНТ, 2018. – 634 с.
5. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник / В.М. Шейко, Н.М. Кушнарєнко. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2006. – 307 с.
6. Бірта Г.О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. / Г.О. Бірта, Ю.Г. Бургу. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 142 с.
7. С. Гланц. Медико-биологическая статистика. Пер. с англ. – М.: Практика, 1998. – 459 с.
8. Мінцер О. П. Оброблення клінічних і експериментальних даних у медицині: навч. пос. для студ. / О. П. Мінцер, Ю. В. Вороненко, В. В. Власов. – К.: Вища школа, 2003. – 350 с. – (Інформаційні технології в охороні здоров'я і практичній медицині : у 10-и кн./ О.П. Мінцер; кн. 5).
9. Лапач С.Н. Статистические методы в медико-биологических исследованиях с использованием Excel / С.Н. Лапач, А.В. Чубенко, П.Н. Бабич. – 2 –е изд., перераб. и доп. – К.: МОРИОН, 2001. – 408 с.
10. Мурза В. П. Методи функціональних досліджень у фізичній реабілітації та спортивній медицині / В. П. Мурза, М. М. Філіппов. – К. : Університет "Україна", 2001. – 96 с.
11. Функціональна діагностика : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М.Ф. Хорошуха, В.П. Мурза, М. П. Пушкар. – К.: Університет «Україна», 2007. – 308 с.
12. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини : навч. посіб. / А.С. Свінцицький. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 1008 с.
13. Діагностика рухових можливостей у практиці фізичного терапевта: навчальний посібник / А.В. Ольховик. – Суми: – Сумський державний університет, 2018. – 146 с.

14. Формалізована оцінка стану хворого за допомогою шкал при основних внутрішніх хворобах: Посібник / Кривенко В.І., Пахомова С.П., Федорова О.П., Колесник М.Ю., Качан І.С., Непрядкіна І.В., Гріненко Т.Ю., Демченко А.В. Запоріжжя: Запорізький державний медичний університет, 2015. – 97 с.

15. Якість життя та прихильність до лікування в клініці внутрішніх хвороб: навч. посіб. / уклад. : В. І. Кривенко, І. С. Качан, С. П. Пахомова, О. П. Федорова, М. Ю. Колесник, І. В. Непрядкіна, Т. Ю. Гріненко. – Запоріжжя, 2015. – 80 с.

16. Романенко Я.М. Якість життя : навч.-метод. посіб. / Я. М. Романенко, Ю. О. Лянной. – Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2011.

17. Рассоха І. М. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для студентів 5 курсу денної форми навчання освітнього-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальностей 8.050106, 8.03050901 “Облік і аудит”, 8.050201 “Менеджмент організацій ”, 8.03060101 “Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)” / І. М. Рассоха; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 76 с.

18. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. / П.М. Григоруку, Н.А. Хрущ. – К.: Видавничий дім «Конкорд», 2017. – 206 с.

19. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.

Додаткова:

1. Закон України "Про наукову та науково-технічну діяльність" № 1977-ХІІ від 13 грудня 1991 року із змінами та доповненнями.

2. Закон України "Про вищу освіту" №2984-ІІІ від 17 січня 2002 року із змінами та доповненнями.

3. ДСТУ 3582-97. Скорочення слів в українській мові. Загальні вимоги та правила [Текст]: чинний від 01.07.1998. — К.: Держстандарт України, 1998. — 27 с.

4. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис: загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, ІДТ). — Видання офіційне. — К.: Держспоживстандарт України, 2007. — 124 с. — (Система стандартів з інформації, бібліотечної і видавничої справи).

5. Деделюк Н.А. Наукові методи дослідження у фізичному вихованні : навч. посіб. для студ. / Н.А. Деделюк. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. – 184 с.

6. Злепко С.М., Мінцер О.П., Павлов С.В. та ін. Основи наукових досліджень. – Луцьк : ЛБІМНТУ, ВНТУ, 2011. – 185 с.

9. Додаткові ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.

2. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed> – Науково-доказова база PubMed.

3. <https://www.pedro.org.au/> – Науково-доказова база з питань фізичної терапії.
4. <https://www.clarivate.ru/products/web-of-science/> – реферативна наукометрична база даних наукових публікацій проекту WEB OF KNOWLEDGE компанії Clarivate Analytics (доступ з університетської мережі).
5. www.scopus.com – реферативна база даних і наукометрична платформа Scopus Elsevier (доступ з університетської мережі).
6. <http://www.cochranelibrary.com/> – Кокрейн Бібліотека.
7. <http://www.strokingengine.ca/> – Науково-доказова база з проблем реабілітації після інсульту.